

RIS-nummer: 313496

Schriftelijke vragen: Ernstige zorgen om “Het Achterhuis Lyceum” in Den Haag
Indiener: Judith Klokkenburg (ChristenUnie/SGP)

Datum: 24 oktober 2022

Aan de voorzitter van de gemeenteraad,

Vandaag berichtte het NRC over “Het Achterhuis Lyceum” in Den Haag.

Overeenkomstig art. 30 van het Reglement van orde en in aanvulling op vragen van Hart voor Den Haag stellen de raadsleden Judith Klokkenburg (ChristenUnie/SGP), Lotte van Basten Batenburg (VVD), Caroline Peeck (VVD) en Kavish Partiman (CDA) de volgende vragen:

- 1) Is het college bekend met het NRC-artikel: “Oud-bestuurder Haga Lyceum begint een islamitische privéschool: Het Achterhuis Lyceum”?¹

Uit het artikel blijkt dat “Het Achterhuis Lyceum” buiten zicht van de overheid lesgeeft aan een klein groepje ‘thuisonderwijsleerlingen’ en dat er onder meer onduidelijkheid is over de locatie en de financiering. Ouders kunnen zich op het thuisonderwijs beroepen bij gebrek aan islamitische scholen in Den Haag.

- 2) Kan het college aangeven hoeveel leerlingen thuisonderwijs op het beroep van gebrek aan islamitische scholing ontvangen in Den Haag? Zijn er meer signalen bekend dat deze leerlingen geen thuisonderwijs ontvangen maar naar de facto privéscholen gaan? Is dit een wettelijk toegestane invulling van het recht op thuisonderwijs?
- 3) Kan het college aangeven of het huidige aanbod van onderwijs, zoals dat wordt beschreven in genoemd NRC-artikel, op deze niet-formele privéschool is toegestaan? Zo nee, wat onderneemt het college hiertegen?
- 4) Waren er signalen bekend over de groep die les krijgt op “Het Achterhuis Lyceum”? Klopt het dat “Het Achterhuis Lyceum” sinds 2021 lesgeeft aan leerlingen buiten het zicht van de gemeente? Is bijvoorbeeld bij het college bekend waar het onderwijs plaatsvindt?
- 5) Kan het college aangeven of de gemeente bevoegdheden heeft op ‘thuisonderwijs’ of zijn die naar een andere organisatie gedelegeerd? Zo ja, wie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van ‘thuisonderwijs’?
- 6) Is er op enige wijze sprake van betrokkenheid van de gemeente bij “Het Achterhuis Lyceum”, bijvoorbeeld middels een subsidierelatie?
- 7) Kan het college aangeven of er zicht is op de herkomst van financiering van “Het Achterhuis Lyceum”? Zo nee, wat wordt (door de landelijke overheid) ondernomen om hier zicht op te krijgen?)

Over de oprichter van “Het Achterhuis Lyceum”, is in eerdere berichtgeving volgens NRC bevestigd door zowel de AIVD en CTIVD dat hij “sinds 2000 in een salafistische en radicale omgeving verkeert”. Verder wordt in het artikel duidelijk dat de oprichter van “Het Achterhuis Lyceum” voornemens is van “Het Achterhuis Lyceum” een officiële privéschool te maken.

- 8) Herkent het college de signalen van de AIVD en CTIVD?
- 9) Op welke wijze verwacht het college dat de burgerschapstaak van een school en de integratieve functie van een school geborgd kan zijn bij een bestuurder die in salafistische kringen verkeert?

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/10/23/oud-haga-directeur-heeft-nu-privéschool-a4146057>

- 10) Hoe beoordeelt het college het voornemen om over te gaan tot een officiële privéschool? Deelt u de zorgen van ChristenUnie/SGP, VVD en CDA over de wijze waarop deze school invulling zal geven aan diens burgerschapstaak? Zo nee, waarom niet? Zo ja, tot welk handelen leiden deze zorgen?

“Het Achterhuis Lyceum” is vernoemd naar Anne Franks schuilplaats. Want moslims die „niet aan de leiband lopen van de overheid” worden opgejaagd „als de Joden in de Tweede Wereldoorlog”, zegt de oprichter van “Het Achterhuis Lyceum”, verwijzend naar zijn jarenlange, vaak juridische strijd tegen de overheid om een eigen school. „Wij worden nog niet vergast, maar wel besmeurd en bespat. Onze rechten vervallen.”

- 11) Is het college het met de ChristenUnie/SGP, VVD en CDA eens dat dit gezien bovenstaande uitleg in het NRC-artikel een misplaatste en smakeloze keuze is voor de naam van de instelling? Welke instrumenten heeft het college om aan deze constatering een gevolg te geven?

Indieners maken zich, op basis van al het bovenstaande, grote zorgen over het welzijn van de leerlingen die onderwijs krijgen op “Het Achterhuis Lyceum”.

- 12) Welke mogelijkheden heeft het college, formeel en informeel om goed onderwijs, zowel inhoudelijk als op het gebied van burgerschap en de daarbij behorende normen en waarden, van leerlingen op “Het Achterhuis Lyceum” te borgen?
- 13) Welke mogelijkheden heeft de gemeente om, als daar voldoende aanleiding voor is, het vormen van een privéschool tegen te houden in Den Haag?

Judith Klokkenburg
ChristenUnie/SGP

Lotte van Basten Batenburg
VVD

Caroline Peeck
VVD

Kavish Partiman
CDA

Oud-bestuurder Haga Lyceum begint een islamitische privéschool: Het Achterhuis Lyceum

Het Achterhuis Lyceum Oud-minister Arie Slob (Onderwijs) deed alles om Soner Atasoy uit het onderwijs te krijgen. Maar in de luwte stichtte die Het Achterhuis Lyceum.

✎ Kasper van Laarhoven ⌚ 23 oktober 2022 om 21:46 ⌚ Leestijd 3 minuten



Soner Atasoy in het kantoorpand waar Het Achterhuis Lyceum begon. Vanwege bedreigingen niet herkenbaar in beeld.

Foto Mona van den Berg

Soner Atasoy, de in 2020 ontslagen directeur-bestuurder van het Amsterdamse Cornelius Haga Lyceum, is niet uit het islamitisch onderwijs verdwenen. Atasoy, voor wie inlichtingendienst AIVD in 2019 waarschuwde vanwege radicale connecties, heeft na een reeks vergeefse rechtszaken zijn weg teruggevonden. Niet naar zijn oude Haga Lyceum, maar door een privéschool op te richten.

Het schooltje in Den Haag is - buiten het zicht van de overheid - sinds 2021 in gebruik, zegt Atasoy tegen *NRC*, en telt inmiddels een eerste en een tweede klas, 7 docenten en zo'n 45 islamitische leerlingen. De naam? Het Achterhuis Lyceum.

Inderdaad, vernoemd naar Anne Franks schuilplaats. Want moslims die „niet aan de leiband lopen van de overheid” worden opgejaagd „als de Joden in de Tweede Wereldoorlog”, zegt Atasoy, verwijzend naar zijn jarenlange, vaak juridische strijd tegen de overheid om een eigen school. „Wij worden nog niet vergast, maar wel besmeurd en bespat. Onze rechten vervallen.”

Het Achterhuis Lyceum betekent de terugkeer van de orthodoxe Albanese Nederlander Atasoy, die oud-minister Arie Slob (ChristenUnie) koste wat kost buiten het onderwijs wilde houden. In 2019 [droeg Slob](#), na AIVD-waarschuwingen over terroristische banden en een zeer kritisch inspectierapport, Atasoy en zijn mede-Haga-bestuurders op te vertrekken. Maar [de rechter vernietigde](#) Slob's aanwijzing en woensdag veegde de Raad van State ook de laatste kritiek (over wanbeheer) [van tafel](#). Intussen had de voorzitter van het Haga Lyceum Atasoy wel al de laan [uitgestuurd](#).

Slimmigheidje

En nu is de veelbesproken bestuurder dus tóch terug, met een slimmigheidje. Tot voor kort onderwees het Achterhuis Lyceum slechts een klein groepje 'thuisonderwijsleerlingen': kinderen die vrijstelling van de inschrijvingsplicht kregen door zich te beroepen op het gebrek aan islamitische scholing in Den Haag. Dat 'thuisonderwijs' richtte het Achterhuis zo in dat de kinderen samen les volgden - in een lokaal, met een docent, zag *NRC*. Maar Atasoy wil snel groeien en dus verwelkomt het schooltje sinds dit jaar ook leerlingen zónder vrijstelling. Om die volgende stap officieel te maken, heeft Atasoy de Onderwijsinspectie verteld over zijn verborgen lyceum.

Binnenkort bezoekt de Inspectie het Achterhuis, bevestigt een woordvoerder, en controleert of het aan de minimeisen voldoet (denk: veiligheid, bevoegde docenten). Als dat zo is, volgt erkenning als privéschool en houdt ze toezicht, maar wel beperkter dan bij reguliere scholen. Zo zijn financiële inspecties niet mogelijk; een privéschool draait immers niet op rijks-geld. Op de vraag hoe hij de school financiert, antwoordt Atasoy dat de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) „dat maar moet uitzoeken” en verwijst - „met een knipoog” - naar de overheidslijst met onvrije landen, opgesteld om buitenlandse inmenging in moskeeën tegen te gaan. „Ze kunnen al die landen afgaan.”

Als de inspectie het Achterhuis erkent, telt Nederland zo'n 65 middelbare privéscholen - samen goed voor 0,01 procent van alle leerlingen - en drie islamitische middelbare scholen. Atasoy en zijn Rotterdamse concurrent het Avicenna College, dat als progressiever wordt gezien en overwegend goed contact heeft met de overheid, proberen al jaren de plek op te eisen voor regulier islamitisch onderwijs in Den Haag, elkaar juridisch dwarsbomend.

In de meest recente, door Atasoy aangespannen, rechtszaak beslist de Raad van State komende maand of het ministerie de Avicenna-plannen terecht goedkeurde. Uit vrees voor overheidsinmenging weigerde Atasoy bij de zitting de rechter herhaaldelijk het beoogde adres van het Achterhuis te geven. Volgens Atasoy frustreerde een ambtenaar van het ministerie een principe-afspraken met de eigenaar van het pand. Het ministerie ontkent dit en zegt het Achterhuis hetzelfde te behandelen als andere scholen - evenals de inspectie, die het initiatief beoordeelt „op basis van de wettelijke eisen”.

Traineren

Atasoy's strijd om een islamitische school begon in 2011. Zes jaar lang [traineerden](#) Amsterdam en het ministerie van Onderwijs zijn plannen voor het Haga Lyceum, onder meer omdat ze gebrekkige kwaliteit vreesden en inspraak wilden in de bestuurssamenstelling. Na tussenkomst van de Raad van State kon de school toch open, maar lang genoot Atasoy niet van zijn overwinning. Begin 2019 openbaarde burgemeester Femke Halsema [AIVD-waarschuwingen](#) dat Atasoy tussen 2009 en 2012 contact had met Tsjetsjeense terroristen en het Haga Lyceum in een salafistische richting wilde sturen. Het leidde tot uitgebreid onderzoek van de Onderwijsinspectie, die geen ondemocratische tendensen vond, maar wel het burgerschapsonderwijs en het financieel beheer kritisch beoordeelde - waarop oud-minister Slob Atasoy's bestuur onrechtmatig wegsommeerde.

Intussen bleken ook andere overheidsinstellingen buiten de lijntjes te hebben gekleurd om Atasoy te beteugelen. Zo [spoorde de NCTV](#) het Openbaar Ministerie meermaals vergeefs aan de schoolbestuurder strafrechtelijk te vervolgen en uitte inlichtingentoezichthouder CTIVD eind 2019 [stevige kritiek](#) op de AIVD.

Dat Atasoy en zijn broer - ook bij het Haga Lyceum en Het Achterhuis Lyceum betrokken - contacten onderhielden met terroristen, had de AIVD onvoldoende onderbouwd, en dat zij „in verband worden gebracht met financiering” beoordeelde de CTIVD als „te ongenueanceerd”. Dát de AIVD gewaarschuwd had, was niettemin terecht en enkele passages over de Atasoy-broers bleven overeind, waaronder dat zij „sinds 2000 in een salafistische en radicale omgeving” verkeren.

Een versie van dit artikel verscheen ook in [de krant van 24 oktober 2022](#)